

ถาม-ตอบ

แนวทางปฏิบัติในเรื่องการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล, สถานที่ และข้อมูลข่าวสารลับ

(ไตรมาศที่ 1 : ห้วง ต.ค.54 – ธ.ค.54)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552

● รปภ. เกี่ยวกับบุคคล

ถาม : กรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการตรวจสอบประวัติบุคคลเข้าทำงานภายในหน่วยงาน และพบผลการกระทำความผิดหรือมีผลคดี หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ?

ตอบ : ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบประวัติและพฤติการณ์บุคคลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552 ข้อ 2 (3) ในกรณีที่ปรากฏความผิดหรือมีผลของคดี ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาผลการตรวจสอบว่าจะส่งบรรจุเข้ารับราชการ หรือส่งเลิกบรรจุหรือเลิกจ้าง และ (4) ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐส่งบรรจุเข้ารับราชการ ให้หน่วยงานของรัฐส่งแบบประวัติบุคคล (รปภ.1) และผลการตรวจสอบพิมพ์ลายนิ้วมือและประวัติอาชญากรให้องค์กรรักษาความปลอดภัยดำเนินการต่อไป

● อื่น ๆ

ถาม : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552 มีผลบังคับใช้ปฏิบัติกับหน่วยงานใดบ้าง ?

ตอบ : บังคับใช้กับ “หน่วยงานของรัฐ” ตามที่ระบุไว้ในข้อ 4 ซึ่งหมายถึง “ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหารแต่ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” นอกจากนี้ในข้อ 14 ยังระบุว่า “เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นใดของรัฐ อาจนำระเบียบนี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม”

ถาม : เมื่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552 ประกาศใช้แล้ว ให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2517 หรือไม่ ?

ตอบ : ระเบียบ สนย.ว่าด้วยการ รปภ. ปี 52 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 11 มิ.ย.52 เป็นต้นไป เป็นผลให้ระเบียบ รปภ. ปี 17 ถูกยกเลิกไปตามความในข้อ 3 ซึ่งระเบียบ สนย.ว่าด้วยการ รปภ. ปี 52 กำหนดแนวทางการปฏิบัติในเรื่องการ รปภ.เกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ ส่วนการ รปภ.เกี่ยวกับเอกสารมีระเบียบปฏิบัติที่แยกออกไป โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544

● รปภ. เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับ

ถาม : ใครเป็นผู้แต่งตั้งนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับและผู้ช่วยฯ ภายในหน่วยงาน ?

ตอบ : **ข้อ 25** กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับขึ้นภายในหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ เรียกว่า “นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ” และจะแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

** หน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับและผู้ช่วยฯ ทั้งในหน่วยงานกลางและหน่วยงานย่อย เพื่อดำเนินการทางทะเบียนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับที่จัดทำขึ้นในหน่วยงานและข้อมูลข่าวสารลับของหน่วยงานอื่นที่อยู่ในครอบครอง โดยแต่งตั้งตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับจำนวนบุคลากรและภารกิจของหน่วยงาน และต้องยึดหลัก “การจำกัดให้ทราบเท่าที่จำเป็น”*

ถาม : การกำหนดชั้นความลับของหนังสือนำ (ใบปะหน้า) ซึ่งมีเอกสารแนบที่กำหนดชั้นความลับไว้แล้ว จะกำหนดชั้นความลับของหนังสือนำอย่างไร ?

ตอบ : **ข้อ 17** การกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับหลายชั้นในเรื่องเดียวกัน ให้กำหนดชั้นความลับเท่ากับชั้นความลับสูงสุดที่มีอยู่ในข้อมูลข่าวสารลับนั้น ในกรณีที่กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับต่ำ แต่จำเป็นต้องอ้างอิงข้อความจากข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับสูงกว่า ต้องพิจารณาถึงเนื้อหาที่อ้างถึงนั้นว่าจะไม่ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับสูงกว่ารั่วไหล

** กรณีกำหนดชั้นความลับในหนังสือนำที่มีเอกสารแนบระบุชั้นความลับ ควรกำหนดชั้นความลับให้เท่ากับชั้นความลับของเอกสารแนบ เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลข่าวสารลับ*

ถาม : การยกเลิกชั้นความลับล่วงหน้าทำอย่างไร ?

ตอบ : **ข้อ 23** การปรับชั้นความลับ (เพิ่ม ลด ยกเลิกชั้นความลับ) ต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง และผู้บังคับบัญชาตามสายงานมีอำนาจปรับชั้นความลับได้ เมื่อเห็นว่าชั้นความลับนั้นไม่เหมาะสม การปรับชั้นความลับล่วงหน้าเพื่อให้ทราบว่ามีถึงกำหนดเวลาที่ระบุไว้ล่วงหน้านั้นจะปรับชั้นความลับได้โดยไม่ต้องยืนยันให้ทราบอีก

** การกำหนดระยะเวลาในการยกเลิกชั้นความลับล่วงหน้าไว้ จะเป็นการลดภาระในการดูแลและระวังรักษา โดยแสดงข้อความการยกเลิกชั้นความลับไว้ใกล้กับเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิม และให้ชัดเจนไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ (ทล.3) ด้วย*

ถาม : การส่งข้อมูลข่าวสารลับภายในหน่วยงาน สามารถใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับจากการถ่ายสำเนาขาว-ดำ ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับได้หรือไม่ ?

ตอบ : **ข้อ 35** การส่งข้อมูลข่าวสารลับภายในบริเวณหน่วยงานเดียวกันทุกชั้นความลับ ต้องใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

** กรณีหน่วยงานใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับที่ไม่ได้กำหนดสีตามระเบียบฯ (ลับที่สุด = สีเหลือง, ลับมาก = สีแดง, ลับ = สีฟ้า) ในทางปฏิบัติถ้ามีเหตุจำเป็นหรือกรณีเร่งด่วน สามารถใช้ได้โดยอนุโลม การใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับก็เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องได้เห็นข้อความภายใน และเป็นการเตือนให้ผู้เกี่ยวข้องรักษาความลับของทางราชการมิให้รั่วไหลหรือถูกละเมิดได้*

หมายเหตุ * เป็นข้อแนะนำเพิ่มเติมของ จนท.